

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Τεύχος 23/1
Οκτώβριος
2023

ΑΜΟΙΒΕΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το δελτίο αυτό εξετάζει τη σχέση μεταξύ των αμοιβών των συντελεστών παραγωγής, της παραγωγικότητας και των πιέσεων από τον πληθωρισμό στην Κύπρο, λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής (ΑΤΑ). Η ανάλυση χρησιμοποιεί θεμελιώδη οικονομική θεωρία για να εξετάσει την πορεία στις τιμές της εργασίας και του κεφαλαίου και τη σχέση τους με την μεταβολή της παραγωγικότητας στην Κύπρο. Αυτό είναι ζωτικής σημασίας, δεδομένου ότι η σχέση μεταξύ της αμοιβής της εργασίας και της παραγωγικότητας είναι καθοριστική για την ποιότητα ζωής των εργαζομένων, καθώς και για την κατανομή του εισοδήματος μεταξύ εργασίας και κεφαλαίου. Επιπλέον, το δελτίο επεκτείνει την ανάλυσή για να διερευνήσει τη σχέση μεταξύ της αμοιβής της εργασίας και της παραγωγικότητας ανά τομέα. Τα δεδομένα προέρχονται από την Eurostat για την περίοδο μεταξύ των ετών 1996 και 2022.

Το δελτίο ξεκινά εξετάζοντας τη συνολική οικονομία. Τα δεδομένα δείχνουν ότι η μεταβολή στην αμοιβή των συντελεστών παραγωγής διακυμαίνεται γύρω από την μεταβολή της αξίας του οριακού τους προϊόντος (ονομαστική αξία της παραγωγικότητας). Κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 2010 και το 2016 που σηματοδεύτηκε από την οικονομική κρίση και συνοδεύτηκε από σημαντικές μειώσεις των μισθών, η τιμή της εργασίας υποχώρησε, ενώ η τιμή του κεφαλαίου υπερέβηκε, την αύξηση της παραγωγικότητάς τους. Εντούτοις, τα αποτελέσματα της οικονομετρικής ανάλυσης επιβεβαιώνουν ότι καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου, η αμοιβή των δύο συντελεστών παραγωγής και η ονομαστική παραγωγικότητά τους, κινούνται μαζί.

Στη συνέχεια, αναγνωρίζοντας την ύπαρξη σημαντικής ετερογένειας μεταξύ των οικονομικών τομέων η οποία συγκαλύπτεται στο επίπεδο της συνολικής οικονομίας, το δελτίο πραγματοποιεί ανάλυση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας. Η ανάλυση ανά οικονομικό τομέα αποκαλύπτει ότι σε ορισμένους τομείς η αύξηση στον ρυθμό μεταβολής της αμοιβής της εργασίας είναι μικρότερη από την μεταβολή στην παραγωγικότητα, ενώ άλλοι εμφανίζουν την αντίθετη τάση. Ενδεικτικά, στους τομείς όπως αυτοί της Ενημέρωσης και επικοινωνίας (ICT) και στις Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες, η αμοιβή της εργασίας δεν ακολουθεί την υψηλή αύξηση της παραγωγικότητάς τους. Επιπλέον, κατά την πιο πρόσφατη περίοδο από το 2017 έως το 2022, το χάσμα μεταξύ των μεταβολών στην αμοιβή της εργασίας και της παραγωγικότητάς της, αυξήθηκε στον τομέα της Ενημέρωσης και επικοινωνίας, ενώ η μεταβολή στην αμοιβή της εργασίας στον τομέα της Βιομηχανίας (εχτός Κατασκευές) υποχώρησε κάτω από την μεταβολή στην αξία της παραγωγικότητάς της μετά το 2017. Η ανάλυση ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας υπογραμμίζει την ανάγκη για πολιτικές προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες του κάθε τομέα. Η αναπροσαρμογή της αμοιβής της εργασίας σε συνολικό επίπεδο (ΑΤΑ) μπορεί να επιδεινώσει την ήδη άνιση κατανομή εισοδήματος μεταξύ των τομέων της οικονομίας.

Τέλος, η μελέτη εξετάζει τη σχέση μεταξύ της αμοιβής των συντελεστών παραγωγής, της παραγωγικότητας και του πληθωρισμού και εφιστά την προσοχή στη διαδικασία αναπροσαρμογής της αμοιβής της εργασίας. Η ανάλυση δείχνει ότι η αυτόματη σύνδεση μεταξύ μισθών και πληθωρισμού πιθανόν να επιδεινώσει τις πληθωριστικές τάσεις. Ο μηχανισμός της ΑΤΑ, δεν λαμβάνει υπόψη τις αλλαγές στην παραγωγικότητα, περιορίζοντας την ικανότητα της οικονομίας να προσαρμόζεται σε οικονομικές κρίσεις (economic shocks), υπονομεύοντας έτσι την ανθεκτικότητά και ανταγωνιστικότητά της.

Συνολικά, η μελέτη αυτή συστήνει προσοχή στην οποιαδήποτε προσαρμογή της αμοιβής της εργασίας η οποία δεν λαμβάνει υπόψη τις μεταβολές στην παραγωγικότητα και την ετερογένεια μεταξύ των τομέων οικονομικής δραστηριότητας. Η συνεργασία μεταξύ των υπευθύνων χάραξης πολιτικής, των κοινωνικών εταίρων καθώς και των ενδιαφερόμενων φορέων είναι ζωτική για την επίτευξη ενός ισορροπημένου συστήματος που προωθεί την οικονομική αποτελεσματικότητα, ενισχύει το βιοτικό επίπεδο της χώρας και προστατεύει από τους πληθωριστικούς κινδύνους.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ISSN 1986-1001